

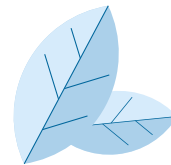
HATSJIE, IK HEB ASTMA EN ALLERGIE!

EINDTERMEN EN LEERPLANDOELLEN

8-12 jaar

EINDTERMEN

MENS EN MAATSCHAPPIJ

- 1.3 De leerlingen tonen in concrete situaties voldoende zelfvertrouwen, gebaseerd op kennis van het eigen kunnen.

NEDERLANDS

- 1.1 De leerlingen kunnen (verwerkingsniveau = beschrijven) de informatie achterhalen in een voor hen bestemde mededeling met betrekking tot het school- en klasgebeuren.
- 1.8 De leerlingen kunnen (verwerkingsniveau = beoordelen) op basis van hetzij de eigen mening, hetzij informatie uit andere bronnen, de informatie beoordelen die voorkomt in: een discussie met bekende leeftijdgenoten.
- 1.9 De leerlingen kunnen (verwerkingsniveau = beoordelen) op basis van hetzij de eigen mening, hetzij informatie uit andere bronnen, de informatie beoordelen die voorkomt in: een gesprek met bekende leeftijdgenoten.
- 2.1 De leerlingen kunnen (verwerkingsniveau = beschrijven) het gepaste taalregister hanteren als ze: aan leeftijdgenoten over zichzelf informatie verschaffen.
- 2.2 De leerlingen kunnen (verwerkingsniveau = beschrijven) het gepaste taalregister hanteren als ze: aan iemand om ontbrekende informatie vragen.
- 2.3 De leerlingen kunnen (verwerkingsniveau = beschrijven) het gepaste taalregister hanteren als ze: over een op school behandeld onderwerp aan de leerkracht verslag uitbrengen.
- 2.5 De leerlingen kunnen (verwerkingsniveau = structureren) het gepaste taalregister hanteren als ze: vragen van de leerkracht in verband met een behandeld onderwerp beantwoorden.
- 2.6 De leerlingen kunnen (verwerkingsniveau = structureren) het gepaste taalregister hanteren als ze: van een behandeld onderwerp of een beleefd voorval een verbale/non-verbale interpretatie brengen die begrepen wordt door leeftijdgenoten.
- 2.7 De leerlingen kunnen (verwerkingsniveau = structureren) het gepaste taalregister hanteren als ze: bij een behandeld onderwerp vragen stellen die begrepen en beantwoord kunnen worden door leeftijdgenoten.

WETENSCHAP EN TECHNIEK – NATUUR

- 1.1 De leerlingen kunnen gericht waarnemen met alle zintuigen en kunnen waarnemingen op een systematische wijze noteren.
- 1.2 De leerlingen kunnen, onder begeleiding, minstens één natuurlijk verschijnsel dat ze waarnemen via een eenvoudig onderzoek toetsen aan een hypothese.
- 1.8 De leerlingen kunnen de functie van belangrijke organen die betrokken zijn bij ademhaling, spijsvertering en bloedsomloop in het menselijk lichaam verwoorden op een eenvoudige wijze.
- 1.12 De leerlingen kunnen het verband illustreren tussen de leefgewoonten van mensen en het klimaat waarin ze leven.

GEZONDHEID

- 1.17 De leerlingen kunnen gezonde en ongezonde levensgewoonten in verband brengen met wat ze weten over het functioneren van het eigen lichaam.
- 1.18 De leerlingen weten dat bepaalde ziekteverschijnselen en handicaps niet altijd kunnen worden vermeden.
- 1.19 De leerlingen beseffen dat het nemen van voorzorgen de kans op ziekten en ongevallen vermindert.
- 1.20 De leerlingen kunnen de hulp inroepen van een volwassene in een noodsituatie.

KERNCOMPONENTEN VAN TECHNIEK

- 2.6 De leerlingen kunnen illustreren hoe technische systemen onder meer gebaseerd zijn op kennis over eigenschappen van materialen of over natuurlijke verschijnselen.

WISKUNDE

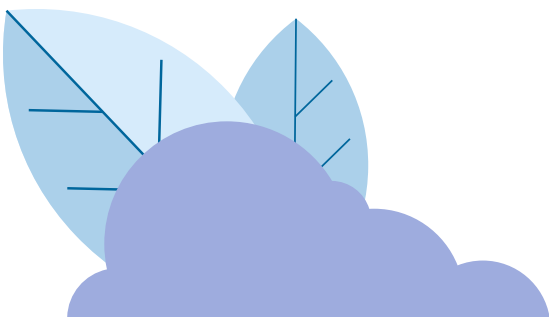
- 2.2 De leerlingen kennen de symbolen, notatiewijzen en conventies bij de gebruikelijke maateenheden en kunnen meetresultaten op veelzijdige wijze noteren en op verschillende wijze groeperen.
- 2.4 De leerlingen kunnen de functie van de begrippen 'schaal' en 'gemiddelde' aan de hand van concrete voorbeelden verwoorden.

LEREN LEREN

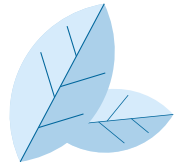
2. De leerlingen kunnen op systematische wijze verschillende informatiebronnen op hun niveau zelfstandig gebruiken.

SOCIALE VAARDIGHEDEN

- 1.3 De leerlingen kunnen zorg opbrengen voor iets of iemand anders.
- 1.4 De leerlingen kunnen hulp vragen en zich laten helpen.
- 1.6 De leerlingen kunnen kritisch zijn en een eigen mening formuleren.

LEERPLANDOELLEN

KATHOLIEK ONDERWIJS VLAANDEREN - ZILL

ONTWIKKELING VAN EEN INNERLIJK KOMPAS – IDENTITEIT

IKid2 - Een positief, realistisch zelfbeeld opbouwen

- Ontdekken en aanvaarden dat het leven mooie kanten én schaduwkanten heeft.
- Ondanks negatieve ervaringen een hoopvolle kijk op het leven handhaven - ervaren hoe men als mens voortdurend evolueert - Zich bewust zijn van de eigen lichaamskenmerken, -mogelijkheden en -beperkingen.

ONTWIKKELING VAN INITIATIEF EN VERANTWOORDELIJKHEID – ZELFREGULEREND VERMOGEN

IVzv2 - Op een efficiënte manier informatie en leerervaringen opnemen, verwerken, weergeven (delen) en deze onthouden en inzetten bij nieuwe ervaringen en in complexere situaties.

Wat men in een bepaalde situatie heeft geleerd, op een voldoende flexibele wijze aanwenden in nieuwe situaties toepassen (transfer leggen) - aangeleerde concepten inzetten bij analyse van nieuwe ervaringen en situaties.

ONTWIKKELING VAN INITIATIEF EN VERANTWOORDELIJKHEID – ONDERZOEKSCOMPETENTIE

IVoc1 - Nieuwsgierig zijn naar en bereidheid tonen om het nieuwe te ontdekken en erover te leren.

- (Aangeboden) kansen om te exploreren en te experimenteren aangrijpen.

IVoc2 - Exploreren en experimenteren in de wereld rondom zich.

- Actief exploreren vanuit een innerlijke drang om te weten en te leren - vanuit een intentie experimenteren (om iets te weten te komen).

IVoc3 - Onderzoeksvragen formuleren, naar een antwoord zoeken en bevindingen formuleren.

- Onderzoekend leren: zich laten inpalmen door nieuwe dingen uit de omgeving - onderzoeksvragen stellen - een onderzoeksuitkomst voorspellen - een onderzoeksstrategie bedenken en uitvoeren - experimenteren en exploreren - onderzoeksresultaten en bevindingen bundelen - verslag uitbrengen en een conclusie formuleren, een antwoord op de onderzoeksvraag geven - over het onderzoek en de resultaten en bevindingen ervan met anderen communiceren - met de resultaten en bevindingen aan de slag gaan.

IVoc4 - Alleen en met anderen kritisch reflecteren op ervaringen en bevindingen en daaruit leren.

- Vertellen waarom iets wel of minder goed ging en hoe men al dan niet rekening heeft gehouden met eerdere ervaringen - op basis van reflectie de eigen planning en uitvoering van taken evalueren.

IVoc5 - Informatiebronnen hanteren

- Gericht en systematisch informatie verzamelen - kritisch omspringen met informatiebronnen.

ONTWIKKELING VAN INITIATIEF EN VERANTWOORDELIJKHEID GEZONDE EN VEILIGE LEVENSTIJL

IVgv1 - Zorg dragen voor de eigen mentale, sociale en fysieke gezondheid en veiligheid en die van anderen en daarbij aandacht hebben voor:

- Gezondheid en milieu: De kansen die zich aandienen om in open lucht en in de natuur te vertoeven aangrijpen - op een gepaste wijze en genietend in interactie gaan met de omgeving.
- Mentaal welbevinden.
- Veiligheid en eerste hulp: De vier stappen bij eerste hulp kennen: zorgen voor veiligheid, de toestand van het slachtoffer beoordelen, de hulpdiensten alarmeren, verdere eerste hulp verlenen - bij het verlenen van eerste hulp inschatten welke gewonde en/of welke verwonding als eerste aandacht verdient - het bewustzijn en de ademhaling van een slachtoffer vaststellen - het belang kennen van een vrije luchtweg kennen.

IVgv2 - Inschatten hoe gedrags- en omgevingsfactoren de gezondheid en veiligheid beïnvloeden en op basis daarvan, binnen veilige grenzen, risico's durven nemen.

- Gezonde en ongezonde, veilige en onveilige omgevingen en gedragingen in verband brengen met wat men weet over het functioneren van het eigen lichaam

IVgv3 - Bereid zijn steun te vragen en/of te geven om de eigen gezondheid en veiligheid, en die van anderen te bewaken.

- In een noodsituatie de hulp van een volwassene kunnen inroepen - het algemeen noodnummer kennen - zichzelf in veiligheid kunnen brengen.
- De symbolen van de hulpdiensten herkennen - weten welke hulpdienst waar voor instaat - deze hulpdiensten correct kunnen verwittigen - zichzelf en anderen in veiligheid kunnen brengen.
- Aangepaste (eerste) hulp bieden in diverse situaties waarbij hulp vereist is.

ONTWIKKELING VAN ORIËNTATIE OP DE WERELD – ORIËNTATIE OP NATUUR

OWna5 - Ervaren, onderzoeken, vaststellen en uitdrukken hoe levende organismen door een specifieke (lichaams)bouw, houding of handeling aangepast zijn om in hun omgeving te functioneren en te overleven. De functie van belangrijke organen van het menselijk lichaam die betrokken zijn bij ademhaling, bloedsomloop, spijsvertering en voortplanting onderzoeken en er zich over uitdrukken - bij het menselijk lichaam de functie van de zintuigen, spieren, huid en skelet onderzoeken en zich er over uitdrukken.

OWna6 - Het weer en het klimaat waarnemen, onderzoeken, beschrijven en vergelijken; aantonen hoe leefgewoonten mee bepaald worden door het weer en het klimaat.

De invloed van weersomstandigheden op de omgeving, op mens en dier, planten ... ervaren en illustreren.

OWna7 - Ervaren, onderzoeken, vaststellen en illustreren hoe mensen de natuur en het milieu zowel op een positieve als negatieve wijze beïnvloeden.

Ervaren, onderzoeken en vaststellen hoe iets maken vaak leidt tot één of andere vorm van afval - illustreren hoe bepaalde menselijke activiteiten soms schade berokkenen in de vorm van lucht-, water- en bodemverontreiniging, opwarming van de aarde ...

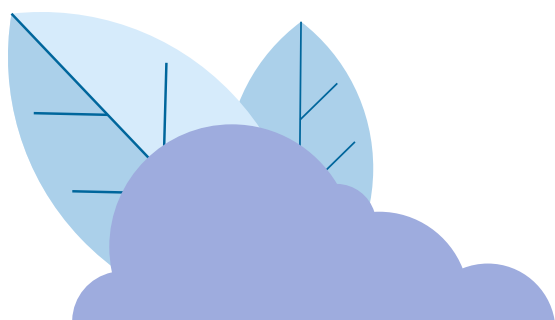
MONDELINGE TAALVAARDIGHEID NEDERLANDS

TOmn1 - Een mondelinge boodschap verwerken

- Informatie herkennen en selecteren (in mededelingen, vragen, instructies en uiteenzettingen uit verschillende media).
- Informatie ordenen, verbinden of samenvatten (uit instructies, uiteenzettingen en verhalen uit verschillende media).

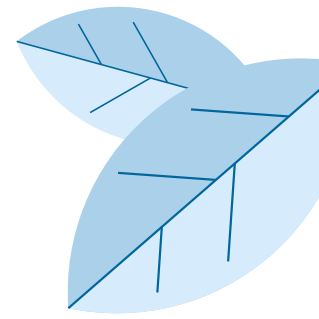
TOmn2 - Een mondelinge boodschap overbrengen

- Informatie overzichtelijk weergeven (in beschrijvingen, instructies, vragen, antwoorden).
- Persoonlijk verslag uitbrengen (over een beluisterde of gelezen tekst, een beleefd voorval, een behandeld onderwerp).

OVSG

GEZONDHEID – GEZONDE EN VEILIGE LEVENSTIJL

Gezondheidsbevorderend gedrag

- GEZ gvl 3 B.5 De fysieke mogelijkheden en grenzen van hun eigen lichaam aanvoelen en benoemen.
- GEZ gvl 3 B.10 Weten dat verluchten van binnenruimte een goede gewoonte is voor een goede luchtkwaliteit en passen dit toe.
- GEZ gvl 3 B.14 Weten dat bepaalde planten, dieren en voeding allergische reacties kunnen uitlokken bij sommige mensen.
- GEZ gvl 3 B.19 De fysieke en mentale grenzen van hun eigen lichaam leren herkennen.
- GEZ gvl 3 B.21 Beseffen dat het nemen van voorzorgen de kans op ziekten en ongevallen vermindert.
- GEZ gvl 3 B.23 Aan de hand van eigen ervaringen de samenhang tussen lichamelijk fit zijn, zich mentaal goed voelen en een gezonde omgeving illustreren.

Zintuiglijke ontwikkeling en rustervaring

- GEZ gvl 5 B.5 De ademhaling bewust controleren in functie van blazen en aanzuigen.
- GEZ gvl 5 B.11 Controle over ademhaling en spieren hebben in rust.

Zelfconcept

- GEZ mew 1 B.3 Op basis van concrete ervaringen een genuanceerd beeld hebben in eigen mogelijkheden.
- GEZ mew 1 B.8 Op de eigen persoonlijkheidskenmerken, mogelijkheden, beperkingen, voorkeuren reflecteren en daaruit leren over zichzelf.

IK EN DE WERELD – NATUUR

Het menselijk lichaam

- IDW nat 4 B.9 Gezonde en ongezonde levensgewoonten in verband kunnen brengen met wat er geweten is over het functioneren van het eigen lichaam.
- IDW nat 4 B.16 De onderdelen van belangrijke organen die betrokken zijn bij het ademhalingsstelsel, het spijsverteringsstelsel en de bloedsomloop in het menselijk lichaam benoemen.
- IDW nat 4 B.17 Op een eenvoudige wijze de functie van belangrijke organen die betrokken zijn bij de spijsvertering, de ademhaling en de bloedsomloop in het menselijk lichaam verwoorden.
- IDW nat 4 B.23 Inzien dat organen, zintuigen, spieren, zenuwen, hersenen en skelet als één samenhangend geheel functioneren.

SOCIAAL-RELATIONELE COMPETENTIES – SOCIAAL ENGAGEMENT

- SRC 1 B.22 Zorg opbrengen voor iets of iemand anders.
- SRC 1 B.23 Spontaan anderen helpen.
- SRC 1 B.24 Weten dat bepaalde ziekteverschijnselen en handicaps niet altijd kunnen worden vermeden.
- SRC 1 B.26 In functionele situaties een aantal verbale en niet-verbale gespreksconventies naleven.
- SRC 1 B.30 Zich belangeloos voor anderen inzetten.

LEERCOMPETENTIES – OMGAAN MET INFORMATIEBRONNEN

- LEE 2 B.15 Op systematische wijze verschillende informatiebronnen op hun niveau zelfstandig gebruiken.

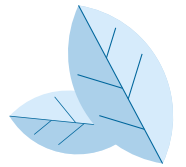
NEDERLANDS – MONDELINGE TAALVAARDIGHEID

Strategieën gebruiken bij het luisteren

- NED mot 2 B.16 Globaal luisteren en gericht of selectief luisteren wanneer nodig.

Verzorgd spreken en presenteren

- NED mot 5 B.14 Een korte presentatie geven.

W.O. – MENS EN MAATSCHAPPIJ

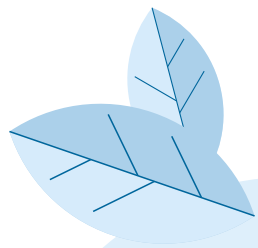
- 3.1.1.4 In concrete situaties voldoende zelfvertrouwen tonen, gebaseerd op kennis van het eigen kunnen.
- 3.1.1.10 Tonen in hun omgang met anderen een gevoeligheid voor de behoeften van de ander.
- 3.1.1.14 Tonen in de dagelijkse omgang dat ze solidariteit en zorg opbrengen voor iemand anders.
- 3.1.3.43 Illustreren met voorbeelden dat sommige mensen fysieke en mentale beperkingen hebben.
- 3.1.3.44 Op een respectvolle manier hulp aanbieden en omgaan met mensen met een specifieke beperking.

W.O. – NATUUR

- 3.2.1.2 Een explorerende en experimenterende aanpak tonen om meer te weten te komen over de natuur.
- 3.2.1.5 Onder begeleiding, minstens één natuurlijk verschijnsel dat ze waarnemen via een eenvoudig onderzoek toetsen aan een hypothese.
- 3.2.1.7 Aantonen dat ze respect en zorg hebben voor de natuur vanuit het besef dat de mens voor zijn levensbehoeften afhankelijk is van het natuurlijk leefmilieu.
- 3.2.5.12 Een aantal organen die betrokken zijn bij de ademhaling, spijsvertering en bloedsomloop lokaliseren en benoemen (bv. longen, hart, slokdarm, maag, darmen, slagaders, aders ...).
- 3.2.5.16 De functie van de belangrijkste organen binnen het ademhalings-, het spijsverterings- en het hart- en bloedvatenstelsel in eigen termen verwoorden.
- 3.2.6.13 Met voorbeelden illustreren dat het weer invloed heeft op het gedrag van de mens (aangepaste kledij ...).
- 3.2.7.7 Ongezonde voedingsgewoontes bij zichzelf herkennen, bespreken en eventueel veranderen (bijv. een evenwichtig menu samenstellen).
- 3.2.7.13 In een noodsituatie adequaat reageren door hulp van volwassenen in te roepen.
- 3.2.7.18 Bij zichzelf en bij anderen het verschil tussen ziek, gezond en gewond zijn herkennen.
- 3.2.7.19 Verwoorden dat ze door inname van en/of contact met sommige producten en planten ziek kunnen worden.
- 3.2.7.20 Met voorbeelden illustreren dat sommige mensen met een handicap leven.
- 3.2.7.21 Situaties en gedragingen herkennen die schadelijk of bevorderlijk kunnen zijn voor hun gezondheid (bv. overdadig lawaai, (on)aangepaste kledij, medicatiegebruik ...).
- 3.2.7.22 Aangeven dat bepaalde ziekteverschijnselen en handicaps niet altijd kunnen worden vermeden.
- 3.2.7.24 Enkele verbanden noemen tussen psychisch en lichamelijk welbevinden (bijv. angst, buikpijn, stress, hoofdpijn ...).
- 3.2.7.27 Met een aantal voorbeelden illustreren dat gezonde leefgewoontes een combinatie zijn van o.m. gezonde voeding, voldoende beweging en rust, hygiëne en preventie.

NEDERLANDS – MONDELINGE TAALVAARDIGHEID

- 1.1.1.1 Bereid zijn de luister- en spreekconventies na te leven.
- 1.1.2.1 In concrete luistersituaties reflecteren op de factoren van het communicatieproces, namelijk:
 - welke relatie er bestaat tussen zender en ontvanger;
 - hoe de houding van de zender is ten opzichte van de ontvanger en omgekeerd;
 - wat het onderwerp, de inhoud en de vorm van de boodschap is;
 - wat de bedoeling van de boodschap is;
 - wat de relatie tussen de boodschap, de zender en de ontvanger is.
- 1.1.3.1 Verslag uitbrengen over een gelezen boek, een onderzoek binnen een WO-thema, eigen belevenissen en ervaringen ...: de essentie vertellen.
- 1.1.3.66 Gerichtte vragen voorbereiden en stellen om de gewenste informatie te bekomen bij onbekende volwassenen.

8-12 jaar

HATSJIE, IK HEB ASTMA EN ALLERGIE!

Educatief pakket voor het lager onderwijs © Plantyn, 2023

Tekst: Liesbeth Talboom

Vormgeving: Els Vandervoort

Tekenwerk: Nozzman

Illustraties: Adobe Stock

Projectbegeleiding: Mieke Gybels

© Plantyn nv, België

Alle rechten voorbehouden. Behoudens de uitdrukkelijk bij wet bepaalde uitzonderingen mag niets uit deze uitgave worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand of openbaar gemaakt, op welke wijze dan ook, zonder de uitdrukkelijke voorafgaande en schriftelijke toestemming van de uitgever. www.plantyn.be

